

ІНСТРУМЕНТИ ФІНАНСУВАННЯ АГРАРНОГО БІЗНЕСУ

Олег КРАПИВНИЙ

директор

Департаменту агропромислового розвитку
Чернігівської обласної державної адміністрації

Постанова КМУ від 21.06.2022 №738 «Деякі питання надання грантів бізнесу»

Грант на створення або розвиток тепличного господарства

Теплиці **(0,4 – 2,4 га)**
до 7 млн грн

на 1 га площі модульної теплиці створити нових робочих місць або залучити до роботи у фермерському господарстві нових членів господарств не менше

4 постійних та 10 сезонних

До **50%** вартості проєкту для всіх отримувачів

Для прифронтових територій покриття грантом до **80%** вартості проєкту

Обов'язковою умовою є забезпечення модульної теплиці **джерелом водозабору та зрошенням**

Постанова КМУ від 21.06.2022 №738 «Деякі питання надання грантів бізнесу»

Грант на створення або розвиток садівництва, ягідництва та виноградарства

Сади **(1 - 25 га)** до 10 млн грн
(не більше 400 тис. грн/га)

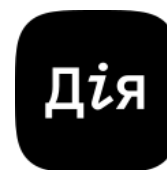
постійно працюючих – на стадії
висадки насаджень (від 5 до 10 осіб)

До **50%** вартості проєкту для всіх отримувачів

Для прифронтових територій покриття
грантом до **80%** вартості проєкту

**Обов'язковою умовою є наявність
зрошення та водозабору (для усіх культур,
крім винограду)**

сезонних працівників – протягом
п'ятирічного періоду після завершення
висадки насаджень в сумарній кількості
сезонних працівників (від 125 до 425 осіб)

Постанова КМУ від 21.06.2022 №738 «Деякі питання надання грантів бізнесу»

Мікрогрант на створення або розвиток власного бізнесу

		Дніпро, Донецьк, Запоріжжя, Миколаїв, Суми, Харків, Херсон, Чернігів	
Грант, тис грн	Кількість працівників	Грант, тис грн	Працевлаштовано, осіб
від 50 до 100	Реєстрація ФОП	від 50 до 100	Реєстрація ФОП
х 100% (18-25 років)		х 100% (18-25 років)	
до 200	1	до 300	1
до 350	2	до 500	2

Дошкільна освіта та креативні індустрії – до 1 млн грн

До 500 тис грн - державні кошти – 100 %

До 1 млн грн – 70/30

Постанова КМУ від 21.06.2022 №738 «Деякі питання надання грантів бізнесу»

Грант на створення або розвиток власного бізнесу учасникам бойових дій, особам з інвалідністю внаслідок війни та членам її сімей

Члени родини (подружжя, батьки, діти до 18, утриманці)		УБД (в т.ч ФОП)	
250	1	250	1
500	2	500	2
1000	4	1000	4

До 500 тис грн -державні кошти – 100 %

До 1 млн грн – державні/власні кошти - 70/30

Постанова КМУ від 21.06.2022 №738 «Деякі питання надання грантів бізнесу»

Грант для будівництва овочесховищ/фруктосховищ

Грант надається виключно для будівництва одного овочесховища/фруктосховища відповідно до проектної документації, що передбачає завершення об'єкта будівництва в межах однієї черги будівництва (без розподілу на пускові комплекси)

Потужність/ місткість	Постійно працюючі працівники	Максимальний розмір гранту
від 500 тонн	не менше 6 осіб	не більше 4 млн грн
від 1500 тонн	не менше 8 осіб	не більше 7 млн грн
від 3000 тонн	не менше 12 осіб	не більше 10 млн грн
від 6000 тонн	не менше 16 осіб	не більше 20 млн грн

До **30%** вартості проекту нового будівництва для всіх отримувачів

Для прифронтових територій покриття грантом до **50%** вартості проекту

Постанова КМУ від 24.06.2022 №739 «Деякі питання надання грантів для виробництв переробної промисловості»

Грант на створення, розвиток або оновлення виробництв переробної промисловості

Умови співфінансування:

80/20 – для суб'єктів, які зареєстровані та провадять або планують провадити господарську діяльність на територіях можливих бойових дій або територіях активних бойових дій, на яких функціонують державні електронні інформаційні ресурси

70/30 – для суб'єктів господарювання, які планують створення нових або збільшення потужностей існуючих виробництв переробної промисловості шляхом придбання основних засобів виробництва, країною походження яких є Україна

50/50 – для всіх інших грантів, рішення про надання яких прийнято

Розмір гранту, який надається одному отримувачу – не перевищує **8 млн грн**

для суб'єктів господарювання, які оновлюють основні засоби виробництва, знищені чи пошкоджені внаслідок збройної агресії рф – не перевищує **16 млн грн**

Вимоги до грантоотримувача:

Створення робочих місць у кількості, необхідній для виробничого процесу, але **не менше п'яти**, не пізніше ніж через шість місяців з дати отримання гранту

Заробітна плата - **не менше** встановленого законодавством **мінімального розміру на 1 січня** року, в якому було отримано грант

Постанова КМУ від **01.03.2017 №130** «Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для часткової компенсації вартості сільськогосподарської техніки та обладнання вітчизняного виробництва»

Отримувачі: юридичні особи та ФОП – сільгосптоваровиробники

Часткова компенсація за придбані техніку та обладнання

25% вартості без ПДВ на всій території

40% вартості без ПДВ, які на дату подання заявки мають право власності та/або користування земельними ділянками, 80 та більше відсотків яких розташовано на територіях, на яких ведуться (велися) бойові дії, які включають території можливих бойових дій та території активних бойових дій, та які зареєстровані на зазначених територіях

Перелік техніки та обладнання публікується на сайті Мінекономіки

Протягом **3х років** техніка та обладнання не підлягають відчуженню та використовуються за призначенням, крім випадку, коли техніка та обладнання перебувають у заставі банку

Постанова КМУ від **06.08.2025 №950** «Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для державної підтримки розвитку тваринництва та переробки сільськогосподарської продукції»

Отримувачі: юридичні особи та ФОП – сільгосптоваровиробники

Часткова компенсація
сільгосптоваровиробникам

до 25% вартості без ПДВ на всій території

до 50% вартості без ПДВ

для прифронтових територій

вартості будівництва та/або реконструкції тваринницьких ферм і комплексів для утримання великої рогатої худоби, доїльних залів та/або потужностей (об'єктів) з переробки побічних продуктів тваринного походження у галузі скотарства, що належать до II і III категорії

Постанова КМУ від **16.08.2022 №918** «Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для надання підтримки фермерським господарствам та іншим виробникам сільськогосподарської продукції»

ОТРИМУВАЧІ, користувачі ДАР що утримують:

від **3** до **100 голів** ВРХ (корів)

7000 грн на 1 корову яка перебуває у власності отримувача

від **5** до **500 голів** маточного поголів'я кіз та/або овець

2000 грн на 1 голову кіз та/або овець яка перебуває у власності отримувача

Постанова КМУ від **25.08.2004 №1102** «Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для надання підтримки фермерським господарствам»

На диверсифікацію виробництва кредит до **1 млн грн** до 5 років

(для придбання техніки, обладнання, придбання маточного поголів'я сільськогосподарських тварин (телиць, нетелей, корів, свиноматок, ярки, вівцематок, кізочок та козоматок) та проведення оцінки відповідності виробництва органічної продукції (сировини), виробництва та переробки сільськогосподарської продукції, придбання, будівництва та реконструкції виробничих і не виробничих приміщень, для закладення багаторічних насаджень, розвитку кредитної та обслуговуючої кооперації, у тому числі для сплати вкладів до статутних капіталів сільськогосподарських кооперативів, утворених фермерськими господарствами самостійно або разом із членами особистих селянських господарств, зрошення та меліорації земель)

На придбання землі (до 20 га)

кредит до **1 млн грн** до 10 років

Сума фінансової підтримки визначається відповідно до вартості земельної ділянки (ділянок), що планується придбати, але не більше НГО зазначеної ділянки (ділянок)

Постанова КМУ від **22.05.2019 №565** «Про затвердження Порядку надання сімейним фермерським господарствам додаткової фінансової підтримки через механізм доплати на користь застрахованих осіб - членів/голови сімейного фермерського господарства єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування»

Отримувачі: члени/голова СФГ без статусу юридичної особи та зареєстроване платником єдиного податку четвертої групи

Доплата єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування **від 0,9** (за 1-й рік) **до 0,1** (за 9-й, 10-й рік)

Для отримання доплати голова СФГ подає не пізніше ніж **за 5 робочих днів** до початку місяця до територіального органу ДПС за місцем свого обліку як платника внеску відповідні заяви

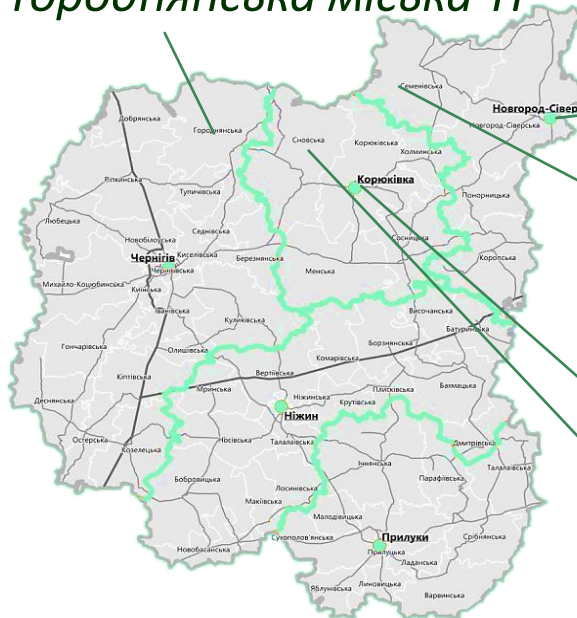

Постанова КМУ від 11.08.2021 №886 «Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для державної підтримки сільськогосподарських товаровиробників шляхом виділення бюджетних субсидій з розрахунку на одиницю оброблюваних угідь»

ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Чернігівський район

Городнянська міська ТГ

Новгород-Сіверський район

Новгород-Сіверська міська ТГ

Семенівська міська ТГ

Корюківський район

Корюківська міська ТГ

Сновська міська ТГ

1000 грн на 1 га
оброблюваних угідь

001 01 - Рілля

001 03 - Парники, оранжереї, теплиці

002 03 - Багаторічні насадження

Постанова КМУ від 09.12.2021 №1342 «Про затвердження Порядку надання державної підтримки страхування сільськогосподарської продукції»

Компенсація страхової премії: **до 45%**
до 60% прифронтові території

Страховики-партнери:

СК «ІНГО»

СК «Універсальна»

СК «ВУСО»

ПрАТ «Страхова компанія «АРКС»

ПрАТ «Страхова компанія «ПЗУ УКРАЇНА»

ТзДВ «Страхова компанія «ГАРДІАН»

Страхова група
«PZU Україна»

Постанова КМУ від 11.10.2021 №1070 «Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для надання державної підтримки сільськогосподарським товаровиробникам, які використовують меліоровані землі, та організаціям водокористувачів»

Отримувачі – сільськогосподарські товаровиробники, які використовують меліоровані землі та організації водокористувачів зареєстровані в ДАР

Відшкодування вартості ремонту або реконструкції існуючих та/або будівництва нових меліоративних систем, окремих об'єктів інженерної інфраструктури, насосних станцій для гідротехнічної меліорації земельних ділянок та ділянок, що включені до території обслуговування організації водокористувачів (але не більш як 26500 грн на 1 га оброблюваних угідь без урахування вартості дощувальних машин)

до 50% вартості без ПДВ на всій території

до 80% вартості без ПДВ
для прифронтових територій

Постанова КМУ від 10.12.2024 №1409 «Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для надання фінансової підтримки виробникам, які займаються сільськогосподарською діяльністю з розведення, утримання, вирощування прісноводної риби»

Отримувачі: юридичні особи та ФОП – сільгосптоваровиробники

Часткове відшкодування

витрат **на вирощування** рибопосадкового матеріалу з ціллю його подальшої реалізації та витрат **на придбання** рибопосадкового матеріалу для зариблення водойм з ціллю виробництва товарної продукції

до 20% вартості без ПДВ на всій території

до 30% вартості без ПДВ
для прифронтових територій

Обов'язкова умова:

аквакультура (рибництво) є основним видом економічної діяльності

Постанова КМУ від 11.08.2021 №885 «Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для відшкодування втрат від пошкодження посівів сільськогосподарських культур внаслідок надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру»

Відшкодування втрати посівів

Безповоротна фінансова підтримка сільгосптоваровиробників у разі повної втрати (загибелі) посівів сільгоспкультур під урожай попереднього року, які були пошкоджені або знищені внаслідок надзвичайних ситуацій техногенного або природного характеру

Компенсація до 4 700 грн
за 1 га втрачених посівів

Ліміт: не більше **2 000** га
на одного отримувача

Обов'язковою умовою є включення суб'єкта господарювання до переліку постраждалих, визначеного регіональною комісією з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій

Постанова КМУ від 04.03.2026 №306 «Про затвердження Порядку та критеріїв визначення зон ризикованого землеробства»

Критерії

Несприятливий вплив кліматичних умов

рівень продуктивної вологи у шарі ґрунту 0–100 см:

- менше 80 мм у період 15 березня – 30 квітня → для озимих культур
- менше 80 мм у період 15 травня – 15 червня → для ярих культур

Наслідки бойових дій

межах 20 км або на відстані від 20 до 50 км від державного кордону з державою-агресором чи лінії зіткнення, а також території, забруднені або ймовірно забруднені вибухонебезпечними предметами

Документ дозволить адресно підтримати агровиробників, що працюють у складних умовах, та стабілізувати виробництво сільськогосподарських культур. Після затвердження переліку земель аграрії зможуть отримати державну підтримку. Це дасть змогу покрити середній рівень орендної плати та мінімальне податкове зобов'язання і зберегти виробництво на ризикованих територіях

Постанова КМУ від 12.03.2024 №284 «Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для здійснення компенсації витрат за гуманітарне розмінування земель сільськогосподарського призначення»

Компенсація надається за гуманітарне розмінування земельних ділянок сільськогосподарського призначення, які розташовані:

- поза межами територій, які включені до переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, затвердженого Мінрозвитку
- на територіях можливих бойових дій, активних бойових дій (для яких визначена дата завершення бойових дій), активних бойових дій, на яких функціонують державні електронні інформаційні ресурси (для яких визначена або не визначена дата завершення бойових дій), тимчасово окупованих Російською Федерацією територіях України (для яких визначена дата завершення тимчасової окупації)

Компенсується 100%
понесених на
розмінування витрат

Юридичні особи
Фізичні особи – підприємці
Фізичні особи

Постанова КМУ від 28.11.2025 №1541 «Деякі питання надання часткової компенсації вартості майна суб'єктів господарювання, знищеного чи пошкодженого внаслідок збройної агресії Російської Федерації, а також часткової компенсації страхових премій за договорами страхування від воєнних ризиків»

Компенсація за пошкодження/знищення майна надається суб'єкту господарювання лише за майно, що було знищено або пошкоджено починаючи з 1 січня 2026 р., за умови, що суб'єкт господарювання є учасником програми

Одноразовий внесок - 0,5% загальної суми ймовірного збитку за пошкодження/знищення всього майна, заявленого до участі у програмі

Загальний граничний розмір компенсації сукупно не може перевищувати **30 млн грн** протягом усього строку дії програми з компенсації за пошкодження/знищення майна, але не може бути більше розміру прямого (реального) збитку

Постанова КМУ від **28.11.2025 №1541** «Деякі питання надання часткової компенсації вартості майна суб'єктів господарювання, знищеного чи пошкодженого внаслідок збройної агресії Російської Федерації, а також часткової компенсації страхових премій за договорами страхування від воєнних ризиків»

Загальний граничний розмір компенсації страхової премії протягом календарного року не може перевищувати **3 млн грн** сумарно за всіма договорами страхування, строк дії яких закінчився в такому календарному році

Під час подання кожної окремої заяви сплачується внесок у розмірі **5 тис. грн**

Розмір компенсації страхової премії за одним договором страхування розраховується за такою формулою:

$$K = (CT - 1\%) \times CS,$$

де K — сума компенсації страхової премії за одним договором страхування;

CT — фактично встановлений страховий тариф за воєнним ризиком;

CS — страхова сума (або сума ліміту відповідальності) за воєнним ризиком.

Постанова КМУ від 24.01.2020 №28 «Про надання фінансової державної підтримки»

Метою є спрощення доступу мікро-, малого та середнього агробізнесу до фінансування шляхом часткової компенсації державою відсоткової ставки за кредитами. В умовах воєнного стану програма також спрямована на:

*Забезпечення продовольчої безпеки країни.
Збереження господарств, що постраждали від бойових дій, посухи або логістичних обмежень.
Стимулювання імпортозаміщення та розвитку власного виробництва.*

Основні завдання програми для підтримки сільськогосподарських товаровиробників: фінансування посівної кампанії, інвестиційний розвиток, підтримка переробки, пролонгація діючих кредитів, енергонезалежність.

Максимальна сума кредиту –
150 млн грн

Відсоткові ставки:

1% або 3% річних — на поповнення обігових коштів
5% / 7% / 9% річних — на інвестиційні цілі
1% річних — на проекти з енергонезалежності

Кредити надаються на такі цілі:

1. Інвестиційні цілі (*придбання техніки та обладнання, будівництво та реконструкція, придбання нежитлової нерухомості, інтелектуальна власність*)
2. Поповнення обігових коштів (*посівну кампанію, паливо та корми, заробітну плату та податки*)
3. Енергонезалежність (*енергообладнання, сонячні та вітрові станції*).
4. Рефінансування заборгованості (*погашення старих кредитів*)
5. Підтримка в зонах високого ризику (*кредитування підприємств, що працюють на територіях можливих бойових дій або відновлюють зруйновані війною об'єкти (за ставкою 1% у перші роки)*)

Комплексна Програма підтримки розвитку агропромислового комплексу Чернігівської області на 2021-2027 роки

Передача нетелей багатодітним сім'ям, що виховують **5** і більше дітей, які проживають у сільській місцевості

Затверджена Рішенням Чернігівської обласної ради другої (позачергової) сесії восьмого скликання №4-2/VIII від 26.01.2021

У 2026 році підтримка розрахована на **10** багатодітних сімей

Програма підтримки сільського господарства України (Mercy Corps UASP)

Фінансова допомога домогосподарствам, що здійснюють сільськогосподарську діяльність, та дрібним фермерам
Середній розмір **3 000 дол. США** в гривневому еквіваленті за поточним курсом НБУ

Фінансова допомога малому агробізнесу
Середній розмір **75 000 дол. США** в гривневому еквіваленті за поточним курсом НБУ
Інвестиція власних коштів до 50% від суми фінансової допомоги

Фінансова допомога середньому агробізнесу
Середній розмір **150 000 дол. США** в гривневому еквіваленті за поточним курсом НБУ
Інвестиція власних коштів до 50% від суми фінансової допомоги

Програма «Створення засобів для існування та можливостей для оптимізованих ринків» (Mercy Corps BLOOM)

Індивідуальна грошова допомога для підтримки ініціатив мікробізнесу

Середній розмір від **1000** до **5 000 дол. США** в гривневому еквіваленті за поточним курсом НБУ

ПРИЙОМ ЗАЯВОК до 10 липня 2026 РОКУ

Програма підтримки сільського господарства України (Mercy Corps UASP)

Всеукраїнський конгрес фермерів (ВКФ) надає консультації з юридичних, бухгалтерських та грантових питань в межах програми підтримки фермерів, яка реалізується у партнерстві з міжнародною гуманітарною організацією Mercy Corps за фінансової підтримки Фонду Говарда Г. Баффета.

Учасники: фермерські господарства з обсягом обробітку **до 1000 га**

*Пріоритет надається фермерам з областей, що постраждали від війни: Донецької, Херсонської, Запорізької, Харківської, Сумської, Миколаївської, Дніпропетровської, **Чернігівської***

Безкоштовно: первинні юридичні, бухгалтерські та грантові консультації

Часткове співфінансування: ВКФ платить за фермера **75%** вартості консультації, решту **25%** – сплачує фермер (*консультування з індивідуальних питань, які потребують детального вивчення конкретної ситуації та витребування документів фермера*)

ВКФ
ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ КОНГРЕС
ФЕРМЕРІВ

Програма підтримки фермерів (Мінекономіки та ФАО за фінансової підтримки Уряду Норвегії)

Отримувачі - фермери, фізичні особи-підприємці та юридичні особи, які зареєстровані в Державному аграрному реєстрі (ДАР) та обробляють від 10 до 150 гектарів офіційно зареєстрованих сільськогосподарських угідь у Чернігівській області

Розмір одного ваучера – 2 000 доларів у гривневому еквіваленті

Важливо!

- від однієї юридичної особи або ФОП приймається лише одна заявка;
- власники кількох господарств можуть отримати тільки один ваучер;
- агровиробники, які вже отримували аналогічну підтримку ФАО у 2026 році, повторно участь не беруть;
- пріоритет під час відбору — фермерським господарствам, очолюваним жінками

Подати заявку можна через ДАР до 29 червня 2026 року

Проект Empower AgriWomen: Підтримка жінок у сільському господарстві України

Цілі проєкту:

- Розширення можливостей дрібних виробників
- Навчання сталому сільському господарству
- Нові бізнес-моделі та ринкові можливості
- Покращення доступу до фінансування

02 жовтня 2024 року Чернігівська ОВА підписала Меморандум про співпрацю зі Швейцарською фундацією технічного співробітництва з розвитку «Swisscontact».

Співпраця в рамках Меморандуму буде здійснюватися шляхом надання консультаційної допомоги та навчання жінок, які займаються підприємницькою діяльністю в галузі скотарства.

swisscontact

Департамент агропромислового розвитку Чернігівської обласної державної адміністрації

Адреса: 14000, м.Чернігів, проспект Миру, 14

Директор: Крапивний Олег Вікторович

Телефон: +38 (096) 184-17-70

+38 (0462) 77-44-88 (приймальня)

E-mail: dapr_post@cg.gov.ua

Офіційний веб-сайт: <http://apk.cg.gov.ua>

Режим роботи: 9:00 - 17:30

Обідня перерва: 13:00 - 13:30

Вихідні дні: субота, неділя